

Тараненко Ганна Геннадіївна

Національний університет «Києво-Могилянська академія» (м. Київ, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-2588-4941>

e-mail: taranenkoann@yahoo.com

ПОЗИТИВНИЙ МИР ДЛЯ АНАЛІЗУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Резюме

Позитивний мир є важливою концепцією у вивченні міжнародних конфліктів. Метою статті є вивчення актуальності теорії позитивного миру для аналізу російсько-української війни. В дослідженні було застосовано історико-порівняльний підхід. У результаті дослідження можна дійти висновку, що теорія позитивного миру загалом може бути застосована для аналізу російсько-української війни. Згідно з теорією позитивного миру, необхідно розвивати сильні демократичні інститути, сприяти розвитку справедливого бізнесу, громадянських свобод, дипломатії та верховенства права. Україна продовжує рухатися до цієї мети, а росія, навпаки, демонструє тенденцію до посилення авторитаризму і навіть відвертого порушення міжнародного права після визнання «ДНР» і «ЛНР» та військової агресії проти України. Діаметрально різні політичні позиції керівництва двох країн ускладнюють ефективне врегулювання російсько-української війни.

Можна зробити висновок, що багато залежить від майстерності та дипломатичного досвіду переговорних сторін, а також посередників. Слід уважно поставитися до питання використання медіаторських послуг та добрих послуг і таким чином обирати медіаторів, які є об'єктивними, неупередженими, викликають довіру в обох сторін та мають попередній успішний досвід медіації та налагодження діалогу. Одними з основних міжнародних організацій, які брали участь у врегулюванні російсько-української війни з моменту її початку, були ООН та ОБСЄ. Проте загалом міжнародні організації продемонстрували часткову ефективність у запобіганні російсько-українській війні та досягненні деескалації насильства. Слід пам'ятати про те, що кожен мирний процес є унікальним і, окрім

того, необхідно враховувати особливості місцевого контексту та прагнути досягти умов позитивного миру.

Ключові слова: міжнародна безпека, Україна, російсько-українська війна, ООН, ОБСЄ, позитивний мир, демократія

Вступ

Російсько-українська війна ускладнюється викликами розвитку демократії. Як продемонструвала нещодавня військова агресія Росії проти України, рівень розвитку демократії двох держав не можна навіть порівнювати. Проти Росії було розпочато провадження за звинуваченнями у воєнних злочинах в Міжнародному кримінальному суді.

Війна на Донбасі до лютого 2022 року була класифікована як один з численних «заморожених» конфліктів. Беблер стверджував, що протистояння між Україною та Російською Федерацією створило новий і тривалий «заморожений» конфлікт у Європі [1, с. 206]. При цьому Целльнер зазначав, що дуже важливо, щоб була встановлена якомога м'якша версія «замороженого» конфлікту з можливістю контактів між різними групами населення, наявністю економічних відносин та незначним потенціалом військової ескалації [2, с. 184]. Як бачимо нині, війна перейшла із «замороженої» фази до стадії збройного протистояння після російської агресії проти України наприкінці лютого 2022 року. Припинення війни потребує мудрого та ретельно спланованого підходу з огляду на геополітичну та економічну ситуацію в регіоні.

Позитивний мир є важливим поняттям у вивченні міжнародних конфліктів. Дуже важливо створити позитивні умови миру для конфліктуючих сторін. Туран досліджує концепцію позитивного миру та його перспективи стати універсальною нормою [3, с. 2]. Хоча досягнення універсального бачення культури миру є навряд чи вірогідним, існують загальні цінності та принципи миру такі, як повага до людської гідності, що, у свою чергу, впливають на миротворчі зусилля [4, с. 18]. Викликом залишається розбудова культури миру, коли бачення та стратегії впровадження стикаються зі складністю реального життя [4, с. 18]. Отже, необхідно ретельно підійти до вивчення актуальності теорії позитивного миру для аналізу російсько-української війни. Мета дослідження полягає в тому, щоб визначити релевантність теорії позитивного миру для аналізу російсько-української війни, а завдання полягають у тому, щоб визначити ключові положення теорії позитивного миру та представити характеристики російсько-української війни у контексті досягнення умов позитивного миру.

Методи дослідження

У дослідженні було застосовано історико-порівняльний підхід. Цей метод видається релевантним для аналізу російсько-української війни через його актуальність для дослідження міжнародних відносин та політичних

наук. У порівняльних дослідженнях автори вивчають соціальні структури та процеси в різних країнах, щоб виявити певні загальні закономірності [5, с. 18]. В історичних дослідженнях експерти досліджують соціальні процеси діахронічно, виділяючи соціально-політичні контексти, що впливають на конкретні зміни і шукаючи загальні закономірності [5, с. 18]. Обидва методи використовуються для того, щоб досліджувати складні соціально-політичні процеси та визначити причинно-наслідкові механізми [5, с. 18]. Дотичні теми безпеки і конфліктології досліджували Абіді (2018), Беблер (2015), Брунова-Калісецька та ін. (2020), Дуглас (2014), Горчинська (2019), Хеммер та ін. (2006), МакФол (2021), Монтельє і де Гусман (2011), Петерсон (2014), Туран (2016), Яцун (2018), Целлнер (2019).

Результати та обговорення

Російсько-українська війна продовжує залишатися одним із найсерйозніших викликів нинішньої архітектури європейської безпеки. Відповідно до теорії позитивного миру, необхідно зосередитися на створенні позитивних взаємодій, розвитку внутрішніх державних інституцій та зміцненні демократії. Позитивний мир — це концепція, орієнтована на соціальні зміни. Згідно з цією концепцією, увага переміщається з негативних до позитивних аспектів, які сприяють розвитку суспільства [6, с. 2]. Позитивний мир не тільки зміцнює безпеку, але також пов'язаний з багатьма іншими позитивними результатами для суспільства такими, як зростання ВВП, стандартів добробуту та стійкості [6, с. 2]. Згідно зі Звітом позитивного миру (2020), мир є передумовою виживання людства в 21 столітті, оскільки без миру неможливо буде досягти рівня взаємної довіри та співпраці, необхідних для подолання цих викликів [6, с. 2]. Якщо в минулому питання миру могли бути сферою альтруїзму, однак у нинішньому столітті це, очевидно, стосується власних інтересів кожного [6, с. 2]. Відповідно до положень Європейської комісії, вісім стовпів миру повинні розглядатися одночасно і максимально можливо, зокрема, це добре функціонуючий уряд, сприятливе бізнес-середовище, справедливий розподіл ресурсів, визнання прав інших, дружні відносини з сусідами, вільний потік інформації, високий рівень людського капіталу та низький рівень корупції [7, с. 1].

Україна докладает зусиль для підвищення рівня розвитку демократії та досягнення стандартів ринкової економіки. Після зміни політичної еліти в 2014 році була започаткована нова ініціатива «Реанімаційний пакет реформ». Реанімаційний пакет реформ (РПР) — найбільша коаліція НУО та експертів в Україні, які співпрацюють для розробки та впровадження необхідних реформ в країні. У рамках діяльності РПР загалом прийнято 15 законопроектів із бази адвокації РПР, зокрема «Про Вищий антикорупційний суд України» [8, с. 14]. Згідно з аналітичним звітом «Дорожня карта реформ», реформи національної безпеки, заплановані на 2014 рік,

здійснені частково [9, с. 20]. Корупція вважається одним із найсерйозніших викликів внутрішньої політики в країні. Але після початку російської агресії в лютому 2022 року загальний рівень злочинності в Україні знизився майже до нуля, за словами радника міністра внутрішніх справ Антона Геращенко [10, с. 1].

Тим часом рівень демократії в Росії ще більше погіршується. Путін продовжує свою авторитарну та агресивну політику. Він збільшив відсоток економіки, контрольованої державою, так що мільйони державних службовців покладаються на його рішення щодо своїх зарплат [11, с. 2]. Путін багато інвестував у модернізацію державних інституцій примусового нагляду та підтримував ідеологію, засновану на неліберальних та антизахідних цінностях [11, с. 2].

Визнання Росією «ДНР» і «ЛНР» є найбільш кричущим порушенням територіальної цілісності суверенної європейської держави в 21 столітті. Як свідчить початок 2022 року, судячи з усього, Мінські домовленості перестали діяти після визнання Росією «ДНР» і «ЛНР». Держсекретар Блінкен зазначив, що Сполучені Штати закликають Росію до деескалації, скасування агресивних переміщень військ, припинення окупації Криму та участі в дипломатичному розв'язанні конфлікту на сході України [12, с. 2].

Російські економічні еліти наразі не є єдиними. Компанії, які залежать від міжнародних ринків, особливо обурені поточною ізоляцією Росії та санкціями Заходу, викликаними агресивною зовнішньою політикою Путіна та втручанням в Україну [11, с. 2]. Санкції, запроваджені проти російського режиму після неспровокованої військової агресії проти України, є одними з найсерйозніших у сучасній практиці в системі міжнародних відносин.

Геополітичне положення України перетворило її на арену жорсткої боротьби між конфліктними міжнародними акторами. Отже, національна безпека є однією з ключових сфер з розбудови миру. Національна безпека є основою демократії та прав людини [13, с. 160]. Офіс президента України Володимира Зеленського з початку його повноважень робить рішучі кроки для врегулювання війни. Зокрема, можна відзначити обмін військовополоненими у вересні 2019 року, який однозначно можна вважати однією з політичних перемог нової влади. Серед інших важливих політичних кроків можна відзначити виведення військ у Золотому та Петрівському (листопад 2019 р.), повернення захоплених українських кораблів «Бердянськ», «Яни Капу», «Нікополь», відновлення переговорів у Нормандському саміті (9 грудня 2019 р.) та обмін затриманими (29.12.2019). Російське керівництво наполягає на прямому діалозі України з невизнаними Луганською Народною Республікою (ЛНР) і Донецькою Народною Республікою (ДНР) і наголошує на важливості прийняття Україною законодавства про особливий статус Донбасу. Проте Зеленський на саміті в Нормандії в грудні

2019 року і пізніше у 2020–2022 роках дав зрозуміти, що прямого діалогу з ЛНР і ДНР не буде. Крім того, Зеленський зазначив, що для України необхідно відновити контроль над своїм східним кордоном, а Путін наполягав на впровадженні, в першу чергу, політичного рішення щодо окупованих територій, зокрема внесення змін до Конституції України. На саміті в Нормандії 2019 року Україна та Росія домовилися де-факто збільшити мандат моніторингової місії ОБСЄ та дозволити їй здійснювати моніторинг зони конфлікту 24/7, крім того, обговорювалися нові пункти перетину лінії зіткнення для пом'якшення гуманітарної ситуації на Донбасі [14, с. 2].

Протягом перших місяців свого президентства Володимир Зеленський намагався якомога швидше досягти «миру», пішовши на відповідні поступки, зокрема залучення «формули Штайнмаєра» та погодження на розведення сил. 22 липня 2020 року Тристороння контактна група (Україна, Російська Федерація, ОБСЄ) ухвалила рішення про те, що з 27 липня 2020 року необхідно дотримуватися режиму повного та всебічного припинення вогню. 3 листопада 2020 року в Офісі президента повідомили, що 100 днів припинення вогню врятували життя десяткам українських воїнів, а це дозволило зменшити бойові втрати серед українських бійців у дев'ять разів [15, с. 1]. Під час першої зустрічі президента Зеленського з президентом США Джоозефом Байденом у Білому домі в серпні 2021 року лідери обох держав взяли на себе зобов'язання відстоювати права людини в Україні, включаючи сектори судової реформи та боротьби з корупцією [16, с. 2]. Президенти зобов'язалися притягнути Росію до відповідальності за зловживання на територіях України, які контролюються або окуповані Росією, і домагатися звільнення політичних в'язнів, які там утримуються [16, с. 2].

До та після початку російської військової агресії 24 лютого 2022 року Володимир Зеленський підтримував тісну співпрацю з керівництвом ООН та ОБСЄ з метою сприяння миру на Донбасі, особливо після визнання Росією самопроголошених республік «ДНР» і «ЛНР». Щодо документування військових злочинів Росії в Україні, звіт, підготований ОБСЄ, може бути використаний у трибуналі проти Росії [17, с. 1]. Проте міжнародні організації продемонстрували лише часткову ефективність у запобіганні війні та встановленні умов миру.

ОБСЄ надає свою підтримку у врегулюванні російсько-української війни. Згідно зі звітом 272/2020 Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні (СММ) восени 2020 року в Донецькій та Луганській областях було зафіксовано порушення режиму припинення вогню [18, с. 1]. Місія продовжувала стежити за станом цивільного населення під час пандемії COVID-19, в тому числі на контрольно-пропускних пунктах в'їзду-виїзду, а свобода пересування Місії продовжувала обмежуватися [18, с. 1]. У лютому 2022 року відбулася серйозна ескалація, включаючи насильство проти

представників ОБСЄ та Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ). Характерно, що у квітні 2022 року діяльність Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні було припинено, зокрема, через позицію РФ.

У той же час миротворці та політичні лідери, відповідальні за врегулювання війни, повинні знати про збалансований підхід до врегулювання війни та діяти в кожному конкретному випадку, вибираючи ідеологічні інструменти, найбільш відповідні для конкретної країни та її контексту. При цьому Петерсон зазначає, що ліберальний мирний порядок денний не завжди виявляється ефективним [19, с. 2]. Саме в домінуванні ліберального порядку денного миробудівництва можна знайти ширше пояснення провалу проєктів трансформації, оскільки ідеологічні, концептуальні та операційні практики цього проєкту ускладнюють і створюють бар'єри для змін [19, с. 2].

Відповідно до позитивного порядку денного миру, необхідно розвивати та зміцнювати інститути громадянського суспільства. Наприклад, у філіппінському мирному процесі GRP-MILF представлена процедура полягає не у традиційних демократичних засобах, як-от використання чи невикористання конституційних рамок, а у прагматичному позиціонуванні та публічних консультаціях [20, с. 37]. Аналізуючи різні три випадки переговорних процесів у контексті внутрішніх збройних конфліктів (мирні переговори між урядом Республіки Філіппіни (GRP) та Ісламським фронтом визволення Моро (MILF), Шрі-Ланка та Ачех, Індонезія), Монтіель і де Гусман вказують на те, що мирні переговори GRP-MILF меншою мірою залежали від допомоги третьої сторони [20, с. 37]. Обидві сторони мали відносно добре налагоджену внутрішню комунікаційну мережу на додаток до існування сильного громадянського суспільства, що дозволило їм встановлювати неформальні контакти навіть без зовнішньої допомоги [20, с. 37].

Представлено нову теорію того, як нації ведуть переговори — зокрема, що переговори ведуть народи, а не лише політичні лідери, і на переговори лідерів, власне, впливає народна дипломатія. Хеммер та ін. спираються на концепцію дипломатії другого рівня (track—II diplomacy), громадянського миробудування, демократизації та соціальних рухів для розробки інтегрованої теорії того, як люди ведуть переговори [21, с. 129]. Хеммер та ін. (2006) описують розвиток «миротворчого організму» за участю спеціалізованих громадських миротворчих організацій, які координують свою діяльність для забезпечення взаємного зростання у напрямку миру та демократії на всіх рівнях суспільства [21, с. 129]. У зв'язку з цим варто згадати Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) з питань припинення вогню та стабілізації лінії зіткнення. Це спеціальна група з питань виконання Мінських домовленостей, до складу якої входять представники України та Російської Федерації. Центр розпочав свою діяльність у 2014 році. Центр виступає посередником у переговорах щодо

припинення вогню та допомагає забезпечити безпеку представникам місії ОБСЄ на Донбасі [22, с. 1]. Однак у грудні 2017 року російські представники припинили свою участь у ЯССС.

Далі аналізуючи позитивні принципи миру, слід звернути увагу на такий засіб врегулювання війни, як діалог. Центр медіаційних та діалогових досліджень Києво-Могилянської академії визначив 157 діалогових процесів в Україні, ініційованих 66 українськими та міжнародними організаціями в 14 регіонах України до 2020 року [23, с. 28]. Така популярність діалогу в умовах російсько-української війни в порівнянні з іншими зонами збройних конфліктів зумовлена двома факторами — фінансовою підтримкою діалогів з боку міжнародних донорів та наявністю спроможної професійної місцевої спільноти посередників та фасилітаторів діалогу [23, с. 28].

Спрощений діалог — це специфічна техніка ведення переговорів, спрямована на встановлення комунікації між сторонами та формування довіри. Мета діалогу — не переконати інших у своїй правоті нав'язуванням власних поглядів, а потенційна зміна думки/бачення через нове розуміння ситуації та інших учасників і знаходження найприйнятніших рішень для всіх учасників — пошук консенсусу [23, с. 51]. Зокрема, щодо врегулювання російсько-української війни автори дослідження пропонують такі ініціативи, як: — залучати українських фасилітаторів діалогу, які вже мають відповідний досвід, — забезпечити інклюзивність учасників процесу діалогу з початкових етапів, — залучати зацікавлені сторони та групи, які безпосередньо постраждали від війни, — зберігати конфіденційність діалогу, — інформувати про результати діалогу між державними органами, ЗМІ та суспільством, — враховувати своєчасність розгляду тем діалогів за принципом «не нашкодь» та відкладати ініціативи діалогу, коли неможливо гарантувати безпеку, — особливу увагу слід приділяти залученню жінок, зокрема, на політичному рівні, та запровадженню гендерної експертизи для прийняття рішень про правосуддя перехідного періоду, враховуючи, що жінки є однією з найбільш уразливих груп суспільства у війні, — враховувати контекст гібридної війни — запобігати політичним маніпуляціям, викривленню інформації про діалог, превентивному реагуванні на загрози безпеці всередині та за межами країни [23, с. 52]. Таким чином, принципи сприяння діалогу, тісно пов'язані з демократичними свободами і повагою до прав людини, можуть мати велике значення для позитивного мирного порядку денного у врегулюванні російсько-української війни.

Висновки

Можна зробити висновок, що концепція позитивного миру загалом релевантна для аналізу російсько-української війни. Відповідно до порядку денного позитивного миру, необхідно розвивати сильні демократичні інститути, сприяти розвитку справедливого бізнесу, громадянських

свобод, дипломатії та верховенства права. Україна продовжує рухатися до цієї мети, а Росія, навпаки, демонструє тенденцію до посилення авторитаризму і навіть відвертого порушення міжнародного права після визнання «ДНР» і «ЛНР» та військової агресії проти України. Настільки різні політичні позиції керівництва двох країн ускладнюють ефективне врегулювання російсько-української війни.

При цьому багато залежить від майстерності та дипломатичного досвіду як переговорників, так і посередників. Слід уважно поставитися до використання медіаторських послуг та добрих послуг і таким чином обирати посередників, які є об'єктивними, неупередженими, викликають довіру обох сторін та, крім того, мають успішний досвід попередніх справ медіації та налагодження діалогу. Одними з основних міжнародних організацій, які беруть участь у врегулюванні війни з моменту її початку, були ООН та ОБСЄ. Проте в цілому міжнародні організації продемонстрували часткову ефективність у запобіганні російсько-українській війні та досягненні деескалації насильства. Слід пам'ятати про те, що кожен мирний процес є унікальним, крім того, необхідно враховувати місцевий контекст та прагнути досягти умов позитивного миру.

Список посилань

1. Bebler, A. (2015). *Frozen Conflicts in Europe*. Opladen, Leverkusen: Verlag Barbara Budrich
2. Цельнер, В. Роль и перспективы ОБСЕ в преодолении эскалации. в *Борьба за Украину. Отстаивание права на самоопределение и схватка геополитических интересов*, Юстенхофен, Гайнц-Герхард (ред). Ужгород: Карпатська вежа, 2019. С. 167—184.
3. Turan, T. (2016). *Positive Peace in Theory and Practice*. Brill. Nijhoff: E-Book (PDF), <https://doi.org/10.1163/9789004305618> (accessed date May 9, 2022)
4. Abidi, C. B. (2018). Educational Frameworks for Building Cultures of Peace. *Challenging Constructionsof an Enemy. In: Pedagogies for Building Cultures of Peace*. Brill. E-Book, 18-27, https://doi.org/10.1163/9789004375239_004 (accessed date May 9, 2022)
5. Comparative Historical Approaches. American Sociological Association. <https://www.asanet.org/topics/comparativehistorical-approaches#:~:text=%E2%80%9CComparative%E2%80%9D%20studies%20examine%20and%20contrast,while%20looking%20for%20general%20patterns> (accessed date May 9, 2022)
6. Positive Peace Report (2020). *Analysing the Factors that Sustain Peace*. Institute for Economics & Peace. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/PPR-2020web_o.pdf (accessed date May 9, 2022)

7. Pillars for Peaceful Societies. European Commission https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/topic/changing-security-paradigm/strategies-sustain-peaceful-societies_en (accessed date May 9, 2022)
8. Reanimation Package of Reforms Annual Report (2018). Reanimation Package of Reforms Annual Report. Reanimation Package of Reforms, <https://rpr.org.ua/en/annual-reports/> (accessed date May 9, 2022)
9. Yatsun, B. (2018). Roadmap of reforms 2019–2023. Reanimation Package of Reforms. Center for Democracy and Rule of Law, <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/DKR-RPR-2019–2023-ENG.pdf> (accessed date May 9, 2022)
10. Орлова В. Рівень злочинності знизився в Україні під час війни майже до нуля. Уніан. <https://www.unian.ua/society/riven-zlochinnosti-znizivsya-v-ukrajini-pid-chas-viyni-mayzhe-do-nulya-novini-ukrajini-11727097.html>. 2022, 3 березня (accessed date May 9, 2022)
11. McFaul, M. (2021). Russia's Road to Autocracy. *Journal of Democracy*, 32 (4), 11-26. <https://www.journalofdemocracy.org/articles/russias-road-to-autocracy/> (accessed date May 9, 2022)
12. On Russia's Ongoing Aggression against Ukraine and Illegal Occupation of Crimea (2021, December 9). Ongoing Violations of International Law and Defiance of OSCE Principles and Commitments by the Russian Federation in Ukraine as delivered by Chargé d'Affaires Courtney Austrian to the Permanent Council, Vienna. U.S. Mission to the OSCE. <https://osce.usmission.gov/on-russias-ongoing-aggression-against-ukraine-and-illegal-occupation-of-crimea-45/> (accessed date May 9, 2022)
13. Douglas, R. (2014). *Law, Liberty and the Pursuit of Terrorism*. Ann Arbor: University of Michigan Press
14. Gorchinskaya, K. (2019). The Normandy Summit Ended With No Breakthroughs. What Has It Achieved? *Forbes*, <https://www.forbes.com/sites/katyagorchinskaya/2019/12/10/the-normandy-summit-ended-what-has-it-achieved/#4dda167c3061> (accessed date May 9, 2022)
15. 100 днів тиші на Донбасі зберегли життя десяткам українських воїнів. 100 днів тиші на Донбасі зберегли життя десяткам українських воїнів, 5.11.2020. Офіс Президента України, <https://t.me/OP-UA/3166> (accessed date May 9, 2022)
16. Ukraine. Events of 2021 (2022). *World Report 2022*. Human Rights Watch <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/ukraine> (accessed date May 9, 2022)
17. Russia's War Crimes in Ukraine: OSCE Report Could Be Used in Tribunal (April 14, 2022). *Unian* <https://www.ukrinform.net/rubric-ato/3457375-russias-war-crimes-in-ukraine-osce-report-could-be-used-in-tribunal.html> (accessed date May 9, 2022)

18. Daily and Spot Reports from the Special Monitoring Mission to Ukraine (2020).

Daily and Spot Reports from the Special Monitoring Mission to Ukraine. Organization for Security and Co-operation in Europe, <https://www.osce.org/ukraine-smm/reports> (accessed date May 9, 2022)

19. Peterson, J. H. (2014). Building a Peace Economy? Liberal Peacebuilding and the Development-security Industry. Manchester: Manchester University Press

20. Montiel, C. J. & de Guzman, J. M. (2011). Social Representations of a Controversial Peace Agreement: Subjective Public Meanings of the GRP-MILF MOA. *Philippine Political Science Journal*, 32 (1), 37–72, <https://doi.org/10.1163/2165025X-03201002> (accessed date May 9, 2022)

21. Hemmer, B. et al. (2006). Putting the «Up» in Bottom-up Peacebuilding: Broadening

the Concept of Peace Negotiations. *International Negotiation*, 11 (1), 129–162, <https://doi.org/10.1163/157180606777835739> (accessed date May 9, 2022)

22. Joint Centre for Control and Coordination (JCCC) (2020). Joint Centre for Control and Coordination (JCCC). Outriders, <https://outride.rs/en/temat/joint-centre-for-control-and-coordination-jccc/> (accessed date May 9, 2022)

23. Брунова-Калісецька та ін. Діалог в моделі правосуддя перехідного періоду: особливості і функції, Київ: Національна платформа. 2020.

References

1. Bebler, A. (2015). *Frozen Conflicts in Europe*. Opladen, Leverkusen: Verlag Barbara Budrich

2. Zellner, W. (2019). Rol i perspektivy OBSE v preodolenii eskalacii. Role and Prospects of the OSCE in Overcoming Escalation In *Bor»ba za Ukraynu. Otstayvanye prava na samoopredelenye y sxvatka heopolytycheskyx ynteresov. Fight for Ukraine: Delay of Self-Identification Right and Clash of Geopolitical Interests*, Justenhoven, Heinz-Gerhard (ed). Uzhgorod: Karpatska Vezha, 167–184.

3. Turan, T. (2016). *Positive Peace in Theory and Practice*. Brill. Nijhoff: E-Book (PDF), <https://doi.org/10.1163/9789004305618> (accessed date May 9, 2022)

4. Abidi, C. B. (2018). Educational Frameworks for Building Cultures of Peace. Challenging Constructions of an Enemy. In: *Pedagogies for Building Cultures of Peace*. Brill. E-Book, 18-27, https://doi.org/10.1163/9789004375239_004 (accessed date May 9, 2022)

5. Comparative Historical Approaches. American Sociological Association. <https://www.asanet.org/topics/comparativehistorical->

approaches#:~:text=%E2%80%9CComparative%E2%80%9D%20studies%20examine%20and%20contrast,while%20looking%20for%20general%20patterns (accessed date May 9, 2022)

6. Positive Peace Report (2020). Analysing the Factors that Sustain Peace. Institute for Economics & Peace. https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/PPR-2020web_0.pdf (accessed date May 9, 2022)

7. Pillars for Peaceful Societies. European Commission https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/topic/changing-security-paradigm/strategies-sustain-peaceful-societies_en (accessed date May 9, 2022)

8. Reanimation Package of Reforms Annual Report (2018). Reanimation Package of Reforms Annual Report. Reanimation Package of Reforms, <https://rpr.org.ua/en/annual-reports/> (accessed date May 9, 2022)

9. Yatsun, B. (2018). Roadmap of reforms 2019–2023. Reanimation Package of Reforms. Center for Democracy and Rule of Law, <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/DKR-RPR-2019–2023-ENG.pdf> (accessed date May 9, 2022)

10. Orlova, V. (2022, March 3). Crime Level in Ukraine Dropped Nearly to Zero During the War. Riven Zlochynnosti Znyzysia v Ukraini pid Chas Viyny Mayzhe do Nulja. Unian. <https://www.unian.ua/society/riven-zlochinnosti-znizivsya-v-ukrajini-pid-chas-viyni-mayzhe-do-nulya-novini-ukrajini-11727097.html> (accessed date May 9, 2022)

11. McFaul, M. (2021). Russia's Road to Autocracy. *Journal of Democracy*, 32 (4), 11-26. <https://www.journalofdemocracy.org/articles/russias-road-to-autocracy/> (accessed date May 9, 2022)

12. On Russia's Ongoing Aggression against Ukraine and Illegal Occupation of Crimea (2021, December 9). Ongoing Violations of International Law and Defiance of OSCE Principles and Commitments by the Russian Federation in Ukraine as delivered by Chargé d'Affaires Courtney Austrian to the Permanent Council, Vienna. U.S. Mission to the OSCE. <https://osce.usmission.gov/on-russias-ongoing-aggression-against-ukraine-and-illegal-occupation-of-crimea-45/> (accessed date May 9, 2022)

13. Douglas, R. (2014). *Law, Liberty and the Pursuit of Terrorism*. Ann Arbor: University of Michigan Press

14. Gorchinskaya, K. (2019). The Normandy Summit Ended With No Breakthroughs. What Has It Achieved? *Forbes*, <https://www.forbes.com/sites/katyagorchinskaya/2019/12/10/the-normandy-summit-ended-what-has-it-achieved/#4dda167c3061> (accessed date May 9, 2022)

15. 100 dniv tyshi na Donbasi zbrehly zhyttia desiatkam ukrayinskyh voyiniv. 100 Days of Ceasefire at Donbas Saved Lives of Dozens of Ukrainian Soldiers. (2020). 100 dniv tyshi na Donbasi zbrehly zhyttia desiatkam ukrayinskyh voyiniv, 5.11.2020. Ofis Prezydenta. Office of the President of Ukraine, <https://t.me/OP-UA/3166> (accessed date May 9, 2022)

16. Ukraine. Events of 2021 (2022). World Report 2022. Human Rights Watch <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/ukraine> (accessed date May 9, 2022)

17. Russia's War Crimes in Ukraine: OSCE Report Could Be Used in Tribunal (April

14, 2022). Unian <https://www.ukrinform.net/rubric-ato/3457375-russias-war-crimes-in-ukraine-osce-report-could-be-used-in-tribunal.html> (accessed date May 9, 2022)

18. Daily and Spot Reports from the Special Monitoring Mission to Ukraine (2020). Daily and Spot Reports from the Special Monitoring Mission to Ukraine. Organization for Security and Co-operation in Europe, <https://www.osce.org/ukraine-smm/reports> (accessed date May 9, 2022)

19. Peterson, J. H. (2014). Building a Peace Economy? Liberal Peacebuilding and the Development-security Industry. Manchester: Manchester University Press

20. Montiel, C. J. & de Guzman, J. M. (2011). Social Representations of a Controversial Peace Agreement: Subjective Public Meanings of the GRP-MILF MOA. Philippine Political Science Journal, 32 (1), 37–72, <https://doi.org/10.1163/2165025X-03201002> (accessed date May 9, 2022)

21. Hemmer, B. et al. (2006). Putting the «Up» in Bottom-up Peacebuilding: Broadening the Concept of Peace Negotiations. International Negotiation, 11 (1), 129–162, <https://doi.org/10.1163/157180606777835739> (accessed date May 9, 2022)

22. Joint Centre for Control and Coordination (JCCC) (2020). Joint Centre for Control and Coordination (JCCC). Outriders, <https://outride.rs/en/temat/joint-centre-for-control-and-coordination-jccc/> (accessed date May 9, 2022)

23. Brunova-Kalisecka, I. et al. (2020). Dialoh v modeli pravosuddia perexidnoho period: osoblyvosti i funkci. Dialogue in the Transitional Justice Model: Peculiarities and Functions. Kyiv: Nacionalna platforma.

Anna Taranenko

National University of «Kyiv-Mohyla Academy» (Kyiv, Ukraine)

<https://orcid.org/0000-0003-2588-4941>

e-mail: taranenkoann@yahoo.com

POSITIVE PEACE FOR RUSSIA-UKRAINE WAR ANALYSIS

Abstract

Positive peace is an important concept in studying international conflicts. It is urgent to study the viability of positive peace theory to Russia-Ukraine war analysis. The applied method is historical and comparative approach. As a result, it can be concluded that positive peace framework is, overall, applicable for Russia-Ukraine war analysis. In line with the positive peace agenda, it is necessary to develop strong democratic institutions, promote fair business growth, civil liberties, diplomacy and rule of law. Ukraine is further progressing toward this goal, while Russia, on the contrary, demonstrates a trend toward strengthening of authoritarianism and even outright violation of international law after recognition of «DPR» and «LPR» and the ongoing military aggression against Ukraine. Such different political stances of the two countries' leadership complicate effective settlement of Russian-Ukrainian war.

It can be concluded that much depends on skillfulness and diplomatic experience of primary negotiators, as well as mediators. One should carefully consider use of mediator services and good offices and thereby select mediators who are objective, impartial, trusted by both parties and, besides, who have successful experience of previous mediation cases and establishing dialogue. One of the main international organizations involved in the war settlement since its start have been the UN and the OSCE. However, international organizations, overall, demonstrated partial effectiveness in preventing the Russian-Ukrainian war and achieving de-escalation of violence. One should keep in mind the statement that every peace process is unique, moreover, it is imperative to take into consideration local contexts and strive to achieve positive peace conditions.

Keywords: international security, Ukraine, Russia-Ukraine war, UN, OSCE, positive peace, democracy

Стаття надійшла до редакції 17.07.22

© Тараненко Г.Г.. 2022